

# SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen ~~vásárnap~~ és esztendőnként.  
Előzetési ár:  
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félv. évre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Kossuth-utca, Pollák-ház,  
hová a léziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyiltéri közlövényeket  
a kiadóhivatal  
mérsékelt áron számít fel.

## Zsilinszky Mihály ünneplése.

Az igazi magyar nemzeti hadsereg, a magyar tanügyi férfai seregének egyik legnépszerűbb, országos közbecsülésben álló fővezére: Zsilinszky Mihály közoktatásügyi államtitkár f. hó 27-én a délután 4 órai vonattal Szentesre érkezett sa tegnap délelőtti vonattal Váshely felé már el is utazott Szegedre.

Rövid 16—18 órára üdvözölhettük tehát csupán városunk fiait között őt, aki a mi szemünkben — ha szélesebb működési körbe hívta is el a legmagasabb királyi kegy és a kormánybízalom, — ma is és mindig, míg ő él és mi élünk: első sorban e vármegyének polgára, e vármegyének az a volt főispánja lesz, akinek itteni működéséhez a vármegyei kormányzatnak a régi stendriánságból való kiemelkedése, a régi bűnöktől való megtisztulása folyamatának dicsőséges emléke fűződik elválaszthatatlanul.

Bajos számot adni az érzésről, mely lelkiünkön most viharozott át, mikor Zsilinszky Mihályt mintegy diadalútban látuk visszatérni köznék, működése korábbi színhelyére, arra a Szentesre, melynek népe — volt idő, mikor elvakultságában az ő fenkölt szellemét, szeplőtelen tisztá jellemét, a közjóért való nemes hevületét félreismerve — „feszítsd meg” et kiáltott felje s még nehezebb volna számot adni arról az érzésről, mely bizonyára az ő lelke húrjain is ott rezgett, mikor magát ideérkezése percétől a szeretet, a tisztelet, a ragaszkodás és becsülés minden külső megnyilatkozásával látta közöttünk körülvéve az őt korábban félreismertők részéről is, mert hiszen egyet tudunk csak: hogy az a fényes erkölcsi elégtétel, melyet neki a »ma» nyújtott, lehetetlen, hogy ki ne törülte légyen az ő nemes lelkéből a keserűségnek a legutolsó ürömcseppjét is, mely — a multak emléken átszűrődve — még talán valami rejtek zugában keblének esetleg lappangott.

Hijába: a szeretet kötelékei vannak olyan erősek, mint a gyűlöleté, sőt erősebbek emennél, mert hiszen a szeretet örök, — a gyűlölet ellenben földi időhöz kötött.

A szeretet volt az, ami Zsilinszky Mihályhoz, mikor főispánunk volt, e vármegye legjobbjaiból hozzáfűzte, akiket az ő nemes lényé magához bilincselt és a szeretet szent tüzeben szétolvadt minden gyűlölködés úgy, hogy mikor ma — főispáni szé-

kéből való távozása és Szentesről való elköltözése után tíz évvel ismét magunk közt üdvözölhettük őt, a szeretet és csupán a szeretet volt már az, mely közöttünk való időzését ünneppé avatta nekünk és ünneppé avatta ő neki is.

Ünneplünk Zsilinszky Mihályban, nem az igazi magyar nemzeti hadsereg egyik fővezéré, akinek apostoli munkássága a magyar nemzeti állam kiépítése körül pedig szintén ünneplésre méltó, hanem ünneplünk első sorban vármegyének volt főispánját, mindenkor igaz, önzetlen, nemesszívű jóakaróját, akinek értékét igazán megbecsülni — sajnos, emi népünk csak akkor tanulta meg, mikor már — mint főispánt — elvesztettük.

És az ünnepből egyek voltunk mind, Szentes város polgárai: felekezetre, társadalmi állásra, politikai hitvallásra való tekintet nélkül. A honférienyekben ékeskedő férfúhoz való szeretetteljes ragaszkodás tette köztvetlenülé, bensőségesé a mi ünnepiünket, mely a szeretet jegyében folyt le mindvégig.

### A fogadás.

F. hó 27-én délután 3 órakor mozgalmas kép fejtett ki nálunk a vármegyehez előt, a Kossuth-téren. Fogatok robogtak a megyéhez el, ezek közt a város virággal díszesen ékesített két négyes fogata; ünneplő közönség gyülekezett az oszlopcarnok alá s aztán felvonult, lobogó alatt, a dleceg lovas bandérium, a vármegye milleniumi, festői díszöltözetében. A fogatokon Csató Zsigmond dr. főispán és kedves neje, Lakos Imre dr. polgármester, a rendező bizottság tagjai és számosan, a Zsilinszky tiszteletére sietők közül fogtak helyet s aztán megindult a menet ki a vasútállomáshoz, mindenütt útjában az ünneplő közönség tömegeivel találkozva, melynek sokadalma két oldalt a gyalogjárón hullámozt fel és alá, kezdve a Kossuth-téren, ki egészen az indulóházig.

Egy háromtagú küldöttség: Petrovics Soma, Balázsovits Norbert és Kis Zsigmond már délelőtti elútatott Kunst-Mártonba a kedves vendégeink elé, kikkel pontosan robogott meg délután 4 órakor a vonat a pályaudvarba, ahol — mikor előbb Zsilinszky né O Máltósága, majd az államtitkár a kupéből kiléptek, lelkes éljenzés zúgott fel a perronon szorongó nagyszámú közönség ajkán.

Az éljenzés csilapaltával Lakos Imre dr. polgármester üdvözölte Szentes város közönségében nevében, röviden, lendületes kis beszéddel kedves vendégeinket, — amire Zsilinszky Mihály őszinte örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy ismét itt lehet Szentesen, a neki mindig kedves városában, azok közt, akikhez őt a kölcsönös tisztelet, ragaszkodás és szeretet kötelékei fűzik a távolban is. Újból felharsant erre az éljenriadalom az ünneplő közönség ezrei ajkán, Novobaczky Győző gyönyörű csokrot nyújtott át a mel-

tóságos asszonyoknak, aztán elhelyezkedett a pályához előt varakozó fogatokban az egész társaság és festői szép menetben indult meg a fogatok hosszú sora élén a lovasbandériummal, be a városba, a vasártér torkolatán alított diadalkapun, a Kossuth-után és téren át, hol az összes iskolás-gyermekek alkak sorfalat, a vármegyehez elő, melynek lépcsőházában a vármegyei törvényhatóság tagjai, a vármegyei és városi tisztviselők s nagyszámú intelligens közönség élén Cicatricis Lajos dr. alispán szépen atgondolt és lendülettel előadott tartalmas beszéddel üdvözölte, Csongrádvármegye közönsége nevében Zsilinszky Mihályban nemcsak a közoktatásügyi államtitkár, hanem és pedig első sorban a vármegyének olyan volt főispánját, akinek munkássága közöttünk áldos volt, s akinek ittműködése emléket éppen ezért mindig halas, szeretetteljes tisztelettel fogják itt megőrizni.

A szép beszéd után felharsant éljenriadalom elütével Zsilinszky Mihály felelt az üdvözölő szavakra. Nem ünneplőtenni jött ő Szentesre, hanem a hála érzésével szívében, hogy ime még életében elismeréssel találkozott itt kifejtett munkássága. Örömtől el szívét, mikor látja, hogy az ő főispánosága idejében választott tisztákar végzi most is a közigazgatás munkáját, hogy mindazok, akik neki akkor hűség munkatársai voltak, előkelő állásban végeznek serényen, becsületes munkát a vármegye ügyei intézésében.

Szinte megremegett a lépcsőház boltozatos tömör mennyezete az erre elementáris erővel kitoró lelkes éljen-riadalomra, Zsilinszky né O Máltósága, az éljenzés közepett vonult fel a lépcsőn az emeletre, mely útját a polgári leányiskolának a lépcsőn sorfalat álló növendékei hintették be virágokkal; míg Zsilinszky Mihály államtitkár előbb több régi ismerősével beszélgetett lent a lépcsőházban s csak ezután ment fel az emeleten levő szobájába, hogy kissé kipihenje az ut fáradtságát.

### Látogatások.

Este felé Zsilinszky Mihály államtitkár, Fekete Márton királyi tanácsos, Csató Zsigmond dr. főispán és Terzgin a Gyula dr. kir. tanfelügyelő társaságban meglátogatta a történelmi és régészeti társulat múzeumát, ahol Csallány Gábor múzeumőr várta és kalauzolta a szobákon keresztül. Az államtitkár meglepte múzeumunk gazdagsága és rendezettségé. Kiltásába is helyezte, hogy már a jövő évtől jelentékenyebb állami támogatásban fogják múzeumunkat részesíteni, sőt — miután ez úgy is tervben van — néhány más vidéki múzeummal együtt olyan mérvű támogatást juttatnak e társulatnak, hogy múzeuma céljára képes legyen saját házat építeni, vagy esetleg — miután ez is tervben van — az itteni főgimnázium kibővítésénél gondoskodnak majd olyan építkezésre, hogy ott a múzeum is kényelmesen elhelyezhető és a közönségnek hozzáférhető legyen.

Az államtitkár beírta nevét a múzeum vendéglönyvébe s aztán a főispán és tanfelügyelő társaságában a főgimnáziumhoz hajtattott, ahol Balázsovits Norbert igazgató várta és kalauzolta végig az iskola helyiségein.

Még néhány magánlátogatást tett az államtitkár s aztán visszatért a főispánnal levő szállására. Küldöttségeket — az idő

rövidsége miatt nem fogadott; ilyenek fogadását különben a rendezőbizottság fel se vette a programjába.

### A társaslakoma.

A városi színháztermet előkelő díszes közönség szállta meg esti 8 órakor. Itt, a szépen terített asztalok mellett volt, Zsilinszky Mihály tiszteletére a társaslakoma, melyen mintegy kétszázan vettek részt, természetesen igen szép számmal hölgyek is, akik mind estélyi öltözetben jelentek meg.

Csaknem 9 óra volt, mikor kedves vendégeink, a főispánék társaságában a teremben megjelentek, ahol a társaság lelkes éljenzése fogadta őket.

A harmadik fogásnál indult meg a pohárköszöntők sora.

Cs a t ő Zsigmond dr. főispán nyitotta meg a sort, ősi szokás szerint a koronás királyra, a mi rajongással szeretett fejedelmünkre, akit méltán és jogosan nevezünk a legalkotmányosabb érzésű magyar embernek, — üritvén poharát. A köszöntőt a társaság állva hallgatta végig s lelkesen felelősen éljenzéssel kísérte.

Eután K i s s Zsigmond köszöntötte fel — elévülhetetlen érdemeit méltatva — Zsilinszky Mihályt, F u t ő Zoltán pedig az államtitkárné Ó Méltóságát költői hasonlatokban gazdag beszéddel, míg Petrovics Soma — kiindulva az irás szavaiból, hogy amit Isten összeadott, emberek azt szét ne valasztanak! az államtitkára és kedves élete párjára együttesen üritett poharát, lendületes beszéd kíséretében.

Általános figyelem közepett emelkedett azután szólaşra Zsilinszky Mihály.

Nem jött ő, s nem jött a felesége se — sem ünnepelni sem ünnepeletni Szentesre. Nem kíván ünnepeletni és éppen ezért nem is vett részt, mert is volt közöttünk az arcképe délelőtti leleplezése alkalmakor, mert az a nézete, hogy az ilyen alkalmakkor olyan beszédet kellene egy ünnepeletnek végig hallgatnia, amilyet voltaképpen csak holtá után volna szabad meghallani. De közlünk hozta őt és feleségét a szívük, a szeretet, a tisztelet és a hála érzése az iránt a közönség iránt, mely a múltban is mindig megértette és teljes erejével támogatta is az ő közzjára irányuló minden munkájában. Csongrádvármegye közönségének jóvoltáért üriti poharát.

Szünni alig akaró lelkes éljenzés és taps harsant fel a szép beszédre, mely után több dühöz nem is volt.

Jóformán éjfélre járt az idő, mikor aztan asztalt bontottak és a hatalmas táncra perühtettek.

### Elutazás.

Szerdán, a délelőtt fél 9 órai vonattal utaztak el kedves vendégeink Vasárhelyen át Szegedre. Az induláshoz számosan tisztelők közül kísérték ki őket s szívélyes, bensőségletes volt a búcsúvétel.

Szegedről az államtitkárek horgosi birtokukra mentek pár napra s aztan visszaterének a fővárosba.

## A vármegye közgyűlése.

— május 27—28 —

Ünnepiás nyitotta meg Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának f. hó 27-ki közgyűlését.

A közpályn előtött 40 évi munkássága évfordulóját ünnepelte meg a vármegye közönsége, az ő volt főispánjának, Zsilinszky Mihály közoktatásügyi államtitkárnak — arcképe leleplezésével s bár az ünnepelet, ismert szerényesége mellett — ettől az ünnepeletestől távol maradt is, — ez a körülmény természetesen volt le ünnepeletünk szeretetteljes voltából.

A megyegyűlés — e szép ünnepeletől eltekintve — zajosnak ígérkezett, mert híre ment, hogy Heves-vármegye körirata nagy ellenléki erőpróbnáknak fog alkalmul szolgálni. A z a j o s s á g azonban elmaradt és ez — dicséretére valik az ellenléknek is, amely

higgadt magatartásával azt bizonyította be, hogy férfias komolysággal kezeli a közdolgot.

Egyébként a két napos megyegyűlés lefolyását a következőkben adjuk:

Elnök: C s a t ő Zsigmond dr. főispán a közgyűlést megnyitván, előterjeszti, hogy elnöki bejelentéseit és az alispáni évnegyedes jelentést megelőzően ezúttal ünnepi akussal, Zsilinszky Mihály, vármegyei közszeretében álló volt főispánja arcképeinek leleplezésével nyíljk meg a gyűlés. Felhívja ezutan K e l l e r Lajos biz. tagot ünnepi beszéde címmondására.

K e l l e r Lajos megyebiz. tag, a közgyűlés többszörös helyelése és lelkes éljenzés közben mondja el — e felhívásra — az itt következő, tartalmas s a mellett tömör, költői lendületű szép beszédét:

### Méltóságos Főispán Úr!

#### Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Nekem jutott a szencse, hogy a mai arcképleleplezés lelekelelő akusát pár kegyetes szóval bevezesse.

Feladatom könnyű, mert Zsilinszky Mihály jeles tulajdonainak, s polgári erényeinek gazdag tárháza áll a rendelkezésemre.

Ismeretes előttünk az ünnepelet férfiú fenköli szelleme, tiszta jelleme, nagy tudománya, tisztult életbölcsessége, lankadást nem ismerő tettereje, ezek ama jeles tulajdonok s polgári erények, mik beragyogták azt a díszes pályát, mit Ünnepeletünk a tanári katedráról fel, a legmagasabb állások előcsarnokáig befutott.

Ha Zsilinszky Mihály tanári pályáján szettekiptünk, tisztelet kel lelkünkben: mert ha van e hazánk fia, ki a lelkes s hivatása magasiatán álló tanár nevet megérdemli, az bizonytal — itt jelenlevő sok tanítványai leikéből veszem ki a szót — Zsilinszky Mihály volt.

A tanári katedrán szeizett bokros érdemeit jutalmazta a közbizalom, midőn ünnepeletünk az ország törvényhozó testületének tagjává avatta.

Aikotmányos országban — milyen a mi édes hazánk is — hol a nemzet királyával együtt alkotja törvényeit, szép működési kör nyílik a polgár elé, kit a közbizalom a törvényhozó testület tagjává avat; azért kettős tisztelet fűződik ama haszafi nevéhez ki a polgári hivatás e magasiatán hűséggel megáll, és sem önszenvedélytől el nem tántorítva, sem a dicsőség fényétől el nem kapatva, mindig a nemzetboldogulás eszméjén függ.

Zsilinszky, mint tagja a törvényhozó testületnek, fényesen ragyogtató honszeretét, úgy szinte a tárgyak lényegébe ható bölcsességét, s mind ahhoz, mit lelke jonak s igaznak hitt hajló, — s ez ideálaktól semmi melléktekintetek által el nem széldithető jellemet.

Mint törvényhozót helyezte a királyi bizalom a főispáni székbe. Nem kereste ő e méltóságot, inkább kerestett arra. Nem vágyott dicsőségre, nem nyereségre, vállalkozott e felelősséggel terhes, de dízes állásra azért, hogy Csongrádvármegye javát férfias erővel munkálja.

Nemes ambícióval foglalta el a főispáni széket; még nemesebb célok lelkesíték keblét. Nem akarok — T. törv. biz. — rekriminációba bocsátkozni, hiszen történeti tényeket említek.

Czelja volt: kiirtani a balvéleményeket, melyek válaszfalat húztak és meghasonlást idéztek elő, egy s ugyanazon megye fiai közt. Czelja volt a leigazni a keblekben buján terengző szenvedélyeket, kigyomláni az egyenletlenség gólyáit, s ezek romjain felépíteni a béke oltárát. Nehéz volt azonban az időben a legetletrevalóbb eszmet is érvényre juttatni, mert megyénk politikai égen folyton borús fellegek jártak, megyei életünk hajóját a felkörösölés hullámok szeszélyeiben csapdosták, és ha kikicsillámlott is a béke napjának egy-egy reménynyújtó sugara, hasonlított az a tenger tükrehez, mely ha a mozdulatlanúság síma ugyan, de mélyében szörnyű csatáznak. De a kormányrúd Zsilinszky Mihály kezében volt, ki — oldalán kedvelt alispánjával, — jelenlegi főispánunk Ó Méltóságával,

— megóvta megyénk hajóját a megfeneklés veszélyétől.

Lelekem előtt áll a sok, jeles tulajdonok között ünnepeletünk igazság szeretete, ez követe főispáni székeben, ezt tisztelet-becsalte az emberben, mert átlátta, hogy szivességgel s figyelemmel nem követeztetünk mindenki iránt, de igazságunk tartozunk mindenkinek, azoknak, kik szeretnek, de azoknak, kik gyűlölnék bennünket; kik velünk szemben is gyakorolják azt, de azoknak is, kik azzal saját hasznukra visszaélnek.

A különféle helyzetek, viszonyok, melyekbe születés vagy sors vezet, sokféleképpen módosíthatják mások iránti követelességeinket, de az igazság iránti követelességünk minden ember irányában ugyanaz marad örökké. Követe az igazságot, mert tudta, hogy az igazság Isten fénye az emberben, melynek az egész világot felelteríteni kell.

Zsilinszky szerette vármegyéinket: mig annak elén állott, szerette midőn már megválttólunk, minek kitűnő jelet azzal adta, hogy a messze távolból előlt résztvenni ama vasút megnyitásában, melynek létesítését főfeladatul tűzte ki, s melynek létrejötte, úgy-szólván nevéhez fűződik.

Csongrádvármegye iránti rokonszenv, vonalmat magával vitte mai magas állásába is. E változatlan szeretetenek felreimagarizhatatlan zálogát képezi Csongrádvármegye Monografiája.

Ha tekintetbe vesszük T. Törvényhatósági bizottság, hogy sokat hányatott vármegyéink régibb adatokkal nem rendelkez, s a megyei levéltárunk adatai alig mennek vissza másfél századra; ha tekintjük, hogy a történetírás főkeleke az önyaggyűjtés, Ünnepeletünk az ország különböző pontjain kele eszközlőni, ha tekintjük végig, hogy megyénk története, de különösen közönségei történeti pházait majdnem teljesen ismeretlenek voltak a nagy község előtt, s azokról a sűrű fátvölt Zsilinszky Mihály lebbentette fel: akkor Ünnepeletünk oly munkát vgeztet, melyért kell, hogy vármegyéink mindenkorra adosa maradjon. S éppen ez említettem súlyos körülmények figyelmzették őt, hogy a monographia megírására ne vállalkozzék, de — mint maga valija — a néhány évig gondjaira bízott vármegye bizalmának követelessége oly hatást gyakorolt lelkére, hogy a megisztelő megbízást minden ellenkök elnyomásával el kellett fogadnia.

Ezzel követezt bennunk Zsilinszky Mihály mindenkori hála.

Ezért határozta el vármegyéink törvényhatósága, hogy halja némi jeletül, az utókor számára arcképet lefesteti, s mai összegyűlekezésük célja sem más, mint a tisztelet s hála kifejezése az Ünnepelet iránt, arcképe leleplezésének lelekelelő ünnepe.

### Méltóságos Főispán Úr!

#### Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Valamint minden elotaglatlan diskusszióból, úgy e mai szerény beszédeimből is le-szűrődik a tanulságnak egy szemernyi tiszta sava, s ez az: kövessit ünnepeletünk a munkában, s ha nem érhetjük is utól e szellemóriást, legalább nemes erényekben utánozni törekedjünk. Fűzzük ehhez az összetartás erényet, maga az ünnepelet mondja: »Vajha levonná Csongrádvármegye minden fia maga számára azon követeztetést, hogy Csongrádvármegyét s annak közönségeit is nem a viszály, hanem azon erények fogják továbbra is fenntartani, mik e hazát eddig is fenntartották, t. i. erős hit Isteben, szeretet, ragaszkodás az ősi alkotmányos szabadsághoz, a jog és igazság uralmához, s rendíthetlen bizalom a szellemi haladás vívmányaihoz.

Koronázza be az erényeket e r ó s a k a r a t u n k, mert nekünk is szólnak ama szavak, miket egykor a költő Columbuszhoz intezett: »Csak batran előre a vészes habokon s ha nem volna is egy új világot ott túl az ismeretlen terekben, gályaid előtt a habokból kikélné az, mert erős akarat előtt meghajlik maga az anvatérmészet is.

Adja Isten, hogy vállvetett munkánk, összetartásunk és erős akaratunk teremjek meg Csongrádvármegye felvirázasát.

Éljen Zsilinszky Mihály!

Mikor a lepel — e beszéd közben, Z s i l i n s z k y arcképeről lehullott, elementáris erővel tört ki az élénke; és taps, aminek elültével C i c a t r i c i s Lajos dr. indítványt tett arra, hogy a lélekemelő szép beszédet teljes szövegében a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktassák, míg P e t r o v i c s Soma jegyzőkönyvi köszöntő nyilatkozatát indítványozta az ünnepi szónoknak.

Ez indítványokat egyhangulag elfogadták s aztán — az ünnep jelentőségének emelésére, C s a t ó Zsigmond dr. főispán egy-negyed órára felfüggesztette a gyűlést.

#### Folytatólagos gyűlés.

A negyedóra elteltével a főispán újból megnyitván a gyűlést, sorban a legmelegebb részvételt parentálja el T i s z a Kálmánt, H o r á n s z k y Nándort és S i p o s s Imrét s indítványára elhatározza a közgyűlés, hogy e halálesetek fölött érzett fájdalomnak és részvételének jegyzőkönyvében ad kifejezést és T i s z a Kálmán családhoz részvétíratot intéz.

Felolvasták ezután az alispáni évnegyedes jelentést, melyre semmi részről nem merült ugyan fel észrevétel, de amelylyel kapcsolatosan mégis K o r p á s Pal a szegvári munkásoknak a vármegyei útiépítésekben való részvételének érdekében B u r g Dénes pedig a horgosi volt jegyző: D o r n e r Béla sikasztásai s ezek által netalan károsodó horgosi polgárok érdekében intéztek kérdést az alispánhoz, aki mindkét kérdésre részletesen felelt s általános helyesléstől kísérve, megnyugtatta a felszólalókat.

K o r p á s Pal ezután arra tett indítványt, hogy a tárgysorozat 34. 35. és 36. pontjait soron kívül vegyék elő és tárgyalják le azonnal. S miután chez az alispán is hozzájárult, először is Nagyvárad város törvényhatóságának az önálló vámterület érdekében megküldött kóriratát tárgyalják le.

Az állandó választmány határozati javaslatára az volt, hogy — amennyiben a megye törvényhatósága egy ízben már felírt a törvényhozáshoz az állandó vámterület létesítése érdekében, — ezáltal egyszerűen csak tudomásul vegyék Nagyvárad kóriratát.

T a s n á d y Antal dr. ellenindítványt tett, mert — mint mondja — azt nem lehet elégszer ismételn, hogy vármegyénk is az önálló vámterület híve és azt akarja.

C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán szintén a mellett beszél, hogy a törvényhatóság csatlakozzék a nagyváradi átirathoz. De indokai erre mások, mint a T a s n á d y é i. Ő azért látja ennek szükségét, mert a szövetséges Ausztriában olyan törekvések utköznek ki, melyek hazánk közgazdasági kárát előzik; ezekkel szemben kell, hogy nálunk is erősen nyilatkozzék meg a közvélemény olyan irányban, melyből a szövetséges állam megértse, hogy gazdasági érdekeinket megsemmisíttatni nem engedjük, s hogy ez érdekében kormányunktól megköveteljük meg azt is, hogy szükség esetén az önálló vámterületre rendezkedjék be.

Az indítvány — ily szellemben — egyhangulag elfogadtatott.

Következett Heves vármegye kórirata arról, hogy a R á k ó c z y t, T h ö k ö l y t és B e r c s é n y i t lázadónak mondó és így diffamáló törvény — törvényhozási úton semmisítessék meg, hogy K o s s u t h Lajos és a 48/49-ki honvédek érdemelt törvénynyel örökítsék meg.

Az állandó választmány R á k ó c z y, T h ö k ö l y, B e r c s é n y i, K o s s u t h és a függetlenségi harc dicső honvédeknek hazafii érdemét minden kétség fölülállónak mondva, — határozati javaslatát e mellett oly irányban terjesztette elő, hogy, miután a R á k ó c z y t, T h ö k ö l y t és B e r c s é n y i t lázadónak, birtokvesztéseknek ki-mondó törvény eltörlésével maga a történelmi tény, hogy ez a törvény meghozatott, meg nem masihatho: onn fogva Hevesvármegye feliratának e része fölött a közgyűlés napirendre tér. A feliratnak Kossuth Lajos és a honvédek érdemelt törvénybe iktatni kívánó részét pedig ez idő szerint és mindaddig, míg az 1848/49-ki nagy események szerpítői élnek — idő előtérnek tartván, ezt szintén csak egyszerűen tudomásul vétetni indítványozza.

B u r g Dénes felszólalására teljes szöve-

gében felolvasták Hevesvármegye kóriratát, majd T a s n á d y Antal dr. tett a határozati javaslatát szemben ellenindítványt arra, hogy a törvényhatóság csatlakozzék a hevesvármegyei felirathoz.

C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán a határozati javaslat mellett érvel meggyőző okokkal. Hajánál fogva előlátani okokat, egyes — különben is elavult törvények megsemmisítésére, schol. egy nemzetnél sincsen szokás s viszont, ami a hevesi felírat másik részét illeti: annak, hogy a história az 1848-ki események fölött itéljen, majd csak az utódoknak érkezik el az ideje és ekkor lesz helye annak is, hogy e kor nagy alakjainak hazafii érdemei törvénybe iktattassék. Epp ezéért T a s n á d y indítványának mellőzését kéri.

S z a r k a Mihály dr. T a s n á d y indítványa mellett emelt szót s többszörösen kihívja maga ellen az ellenvéleményen levőket zajos közbeszólásokra, különösen akkor, mikor Z i c h y Nándor grófhöz akarja hasonlítani a hevesi felírat ellenzítőit. Hangzik is ekkor feleje úrún a kiáltás: hogy nem-e ő volt a kebelbarátja Z i c h y Nándornak akkor, mikor a néppárt országos ülésére Budapestre felment és az ülésen részt is vett?

F e k e t e Marton higgadtan, tárgyilagosan taglaja a kérdést. Azt komoly férfiak testülete nem engedheti meg, hogy politikai spekuláciora használjanak ki hazafias szövegeket. Van olyan jó hazafi, tartja is a hevesi felíratban dicsőített honfiakat olyan nagyra, mint bárki azok közül, akik ezzel szóban kérkednek; de egyfelől évszázadok múltán történelmet megváltoztatni nem lehet, másfelől pedig a történelmi ítéletének törvényalkotással elibe vágni: nem lehet feladatunk. Ezért az állandó választmány határozati javaslatát ajánlja elfogadásra.

Mint indítványozó: T a s n á d y Antal dr. élt még a zarszó jogával és K o r p á s Pal tomogatta még Tasnady indítványát.

Ezután szavaztak. T a s n á d y Antal dr. egy iv atnyujtasa mellett névszerűn szavazást kért. Minthogy azonban az ivet csak 10 és nem — mint a törvény rendel — 20 megvetbizottsági tag írta alá, a főispán e kérelmet nem teljesíthette és így felállással történt a szavazás olyan eredményel, hogy a többség, 51 szóval 28 ellen, az állandó választmány határozati javaslatát fogadta el.

Egyhangulag mondta ki aztán a közgyűlés, ugyancsak az állandó választmány javaslatára, hogy a törvényhatóság is csatlakozik Arad ahhoz a kórirathoz, mely a fővároshoz atir, hogy K o s s u t h Lajos szobrát, függetlenül a siremlektől — mielőbb állítsa fel a fővárosban.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel elnököl főispán ekkor a közgyűlést felfüggeszti és a folytatólagos közgyűlés idejét masnap délelőtt 9 órára tűzte ki.

#### M á s n a p.

A megyebizottsági tagok gyér érdeklődése mellett nyílt meg szerdán délelőtt 9 órakor a folytatólagos közgyűlés, melyen a tárgysorozat az póttárgysorozat még hátralévő ügyeivel gyors tempóban végeztek.

Ez ügyek közül csak néhányat emelünk ki.

A belügyminiszter újból leirt, hogy tárcája terhére nem vállalja át a rendszerezési kivant két új szolgabírói és 3 díjnoki állás javadalmát s mert a megye ez egyben a felírt jogát már kimerítette, hat tudomásul vették a miniszter leiratát.

A Sváb-féle 600 koronás ösztöndíjra K a z a n i c z k y t léptették elő s az így megüresedett 400 koronás alapítványt B ö s z ö r m é n y i Jenő nyerte el.

Az alispán felhatalmazást kapott a vásárhely-szt-miklósi vasúti hozzájárulás és a mélyítés újabb költségeinek fedezésére céljából egy 600000 koronás kölcsön felvételére, a megye tulajdonában levő négy és fél szazalekos regálékártalanítási kötvények konvertálására, a vármegyei levéltár kibővítésének költségfedezésére és a közközházi pótléptételek s az ottani villamvilágítási berendezés költségeinek fedezésére.

Szentcs város főorvosának évi javadalmát, az alispáni javaslat szerint, 1700 koronában állapították meg.

Jóváhagyták Szentcs város képviselőtestületének a tisztviselői nyugdíjlapra vonat-

kozó határozatát; ellenben visszaadni határozák — újabb megfontolás végett — Csongrád község képviselőtestületének azt a közgyűlési határozatát, melylyel az aprószáze-elárulást a piactér egyik részéről egy más részére mondta áthelyezendőnek.

Gyűlés vége déli 1 órakor.

## U j d o n s á g o k

Szentcs, 1902. május 29.

— A váci püspök vármegyénkben. C s á k y Károly gróf váci püspök a f. hó 24-ke óta vármegyénk területén időz, hogy híveit a bérmas szentségében részesítse. Az egyházfeljedelm most Vasárhelyen van, ahova Sándorfaiváról 27-én érkezett meg; holnap Vasárhelyről Mindszentre utazik, majd Szegvárra, Derekegyházra és Mágocsra. Ez utóbbi községből jön híefőn uradalmi fogaton Szentcsre, ahol líveit szízeskörű előkészületek tesznek ünnepélyes fogadására. A vásárhelyi útvégén diadalkaput állítanak s fogatokkal, bandériummal mennek ki az érkező vendég elé, hogy a városba bekisérjék, ahol a püspök U l á r István dr. plebános pápai prelatust vendégre lesz.

— Növegyleti közgyűlés. A szentesi evangélikus nőegylet f. evi június 1 én, délután 3 órakor az egyház tanácstermében tartja évi közgyűlést, melyre ez úton is meghívja az egylet tagjait tisztelettel az elnökség. Targyal: Eves jelentés; számvizsgáló bizottság jelentése; tisztújítás; esetleges indítványok.

— Az arad-csanádi és a makó-vásárhelyi vasút. A vásárhely-makó-szt.-miklósi vasúti ügyében értekezlet volt az érdekeltek részvételével Budapesten, M e s k ö Sándor dr. csanádmegei főispán elnöklése mellett. Az értekezlet az arad-csanádi vasúttal közösen használandó vonalszakasz dólgaival foglalkozott; az új vasúti ugyanis az arad-csanádi vasúttársulat makó-apatfalvi szakaszán is fog közkedni és így megkelliekt állapotítani e vonalszakasz színvonalát s egyéb építményi használati díjt. Elhatározta továbbá az értekezlet, hogy megalakítják a vasúti részvételársaságot, melyben a vasútiépítéshez anyagi támogatással hozzájárult községek, városok és törvényhatóságok érdekeltségén kívül bent lesznek: a pénzügyminiszterium, a földmívelésügyi miniszterium és a magyar államvasútak is.

— Mikor elmúlt a szerelem. P a r d i Lidi, hogy ezt a kapitányaságon maga is jegyzőkönyvbe mondja, mintegy harmadfél évig vadházasságban élt V i d a Józseffel. Ugy kellett lenni, hogy a szerelem hozta őket össze ilyen házassáletté, de hát a szerelem se örökön való. Egy szép napon arra ébred vagy a férfi vagy a nő, hogy — a szerelem volt . . . nincs. Az adott esetben — úgy látszik — V i d a József ébredt fel előbb ennek a szomorú valóagnak a tudatára. Ez világlik hi Pardi Lidi abból a további panaszából, melyben elmondja, hogy a napokban Szegedre utazott paprikáért mikor onan visszajött, a lakasa aajtáját zarva találta ugyan, a lakásból azonban több holmi hiányzott, amiket V i d a József vitt el. E holmik egyrészt a vadfére egy szentesi ismerősénél helyezte letetbe azaal, hogy majd imi fog értük, a mas részét pedig bevitte magával Szegedre, ahol most a szentháromság-utcában lakik. A panaszos meglópotnák mondja magát és a tettes megbüntetését kéri.

— Uj taníték a megyében. Vármegyénk tanítóinak száma szépen gyarapodik. T e r g i n a Gyula dr. kir. tanácsos tanfelügyelő újabb is felterjesztést intézett a közoktatásügyi miniszterhez, hogy tíz Csongrádmegei állami népiskolához a jövő tanévben nyolc új tanítói állást szervezzen. A miniszter ez évi szeptemberig ki is fogja nevezni a megyénkbeli új elemi iskolai tanítókat. Érdekes tudni, hogy a megyénkbeli községekben négy éve

államosítottak az elemi népiskolák és e négy év alatt tíz községben negyven új tanítóval állást szervezett a miniszter.

— **Sertés-orbáncz.** A Mindszenti főszolgabírósg felhívta rendőrkapitányágunk figyelmét arra, hogy Farkas Menyhért mindszenti gazda vagy 8 sertést vett Bíró József szentesi gazdától, melyek megvizsgálattván, orbáncban levőknek találtak. Mint-hogy Bíró József sertései közül kettőt a szolgabírósg értesítése szerint, Csáki Lajos szentesi pályabr is megvett, azért felhívja a szolgabírósg rendőrhatalmának figyelmét arra, hogy ezeket a sertéseket a maga részéről szintén vizsgálassa meg hatóságilag.

— **Toloncúton.** Virágos Kis Mihályné Székely Julianna cselédasszonyt a tiszaoldvári főszolgabíró, miután ott csavargásban találtak, hazatoloncoltatta Szentesre. A debreczeni rendőrség megkényszerítéssel küldte haza Csáki Mihály földmunkást, aki ott foglalkozás nélkül lézengett.

— **Vásár.** Tiszaföldváron június 8-án lesz az idei tavaszi országos vásár megtartva, melyre vérszentes helyekről sertések is felhajthatók.

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jó barátok és minden megismerőknek, ezek között az evang. reform. egyház előjáróságának, kik boldogult férjem, Kalpagos Szabó Balint folyó hó 24-én történt végvárszékén jelen voltak, halas köszönetem nyilvánítom.

Szentes, 1902. Máj. 25-én.

Özv. Kalpagos Szabó Balintné.



Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.  
Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.  
Kiadótulajdonos a „Szentes és Vidéke” könyvnyomda.

### Olcsó bevásárlási forrás!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a közeleddő

### Bérma-keresztiségre

a legszebb kivitelű bérmaajándékot nálam olcsó áron szerezhetők be.

Nagy választékban vannak: arany és ezüst ékszerek, gyermek függő, gyűrű, nyak- és karékek, kereszt, amulett és egyéb fűgélékek ugyszintén arany, ezüst nickel-láncok, valódi Schwájci arany, ezüst, nickel, acél, férfi női és gyermek zsebórák, valamint minden nemű falórák.

Arany, ezüst töredékeket beváltak vagy becserelek napi árfolyam szerint. Órajavitó-műlyemben az eddigieknél sokkal olcsóbban vállalom a javításokat, melyek elkészítését jótállás mellett végzem.

Az eddigi becses pártfogásért hálás köszönetem nyilvánítom, melyet jövőben is kiérdemelné, főtörekvésem leendő

kiváló tisztelettel:

**Kolodinszky József,**  
művész és ékszerész.

Üzlethelyiség, Petőfi-szálloda.

**Pontos és jó kiszolgálás!**

Egyedül valódi angol

## Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Gyrosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek adajustalása kereskedelmi törvényezéki mintatartalom alatt áll.



Ez a balsam belsőleg és külsőleg hasznos Mert: 1. Utóértel-terül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csillapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és megállítja ilyen bajokat is meggyógyít. 2. Kifűző hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden laza alaposan megszüntet. 4. Meglehető gyorsan gyógyít gyomorgörcsőt, kólikát és belsegagatást. 5. Kelemesen hashajtó és vértisztító, megszüntetja a veséket, megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kifűző hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájjegcszélén minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bőrfőgést s a gyomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kifűző szer minden sebre, forróságot okozó hólyagokra, fisztulara, szemölcsre, égési sebekre, fagyos daganatokra, rüh, óvar és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zugást, szagatást, c-szét, fül-fájást stb. **Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld apacavédjegyre!** Hamisítások ellen legjobban véd a gyárból, eredeti papirkartonokban való közvetlen megrendelés, 22 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postaiállomására. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

**Miért szenved ön?** holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt, sőt amputációt is.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi rendkívül tisztító erejű

### Centifolia-kenőcsével

mely a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában felülmúlhatatlan. Valódi centifolia kenőcs használható: gyermekgyasok rosszelműségénél, tejelválasztásuk fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebekre sósólyás ellen, dagadt lábakra, sőt csontszűnáll is, ütött, szűrt, lött, vágott vagy zúzott sebeknél minden idegen anyag kihúzására, amilyen üveg vagy faszálka, honok, serét, tövis stb. minden daganatnál, kinövesnél, karbunkulusnál, képződeményeknél, sőt ráknál; újszülöttnél, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kibeszett lábra, minden égési sebre, fagyra, a betegek feltevése, nyakdaganatra, fülfolyásra s a gyermeknek ótvására stb. stb. Szétküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és szállítóvaléval 2 tégely 3 kor 50 fillér, Eredeti bizonyítványok egész tőmege. Ovakodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljünk, hogy minden tégelyen: „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada” van beégetve.

E gyógyhatásában felülmúlhatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem árt nekik, tehát minden időszakban szállíthatók. Csaknem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos megérkezéseig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyes ajánlott érték és hatásműkű, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyekért haszontalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak a két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, miket minden esethez, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók, leggyegetszerrűb közvetlen megrendelést címezni

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel-Apotheke” Pregradában — Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Központi raktár Budapesten: Török J. gyógyszerárban, Zágrábban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél. 52—12

### Árverési hirdetmény.

Özv. báró Schosberger Zsigmond né öméltsósága pusztaszt-tornyai eladott volt uradalomban f. é. június 1-én reggel 8 órától kezdve különféle gazdasági, magtári és kertészet felszerelések, szobabútorok; — mint szekerek, ekék, kazalozó golyák, gereblék, villák, fejszék, kőműves eszközök, szóró rosták, lapátok, mázsák, üveges melegágyak, tejhűtő, divánok, ágyak, szekrények, asztalok, tükrök stb. fognak szabadkézből nyilvánosan eladatni.

Ugyanott árverésen, esetleg az előtt is eladatik: egy öreg kanca, két 4 éves kanca, két 4 éves herelt kocsi, két 3 éves kanca s egy három éves herelt csikó.

Végül eladó ugyanott egyenkint vagy egészben, az intézőség sajátját képező simmenthali jellegű tisztán remek példányokból álló tehenészet.

4—4

Pongrácz Jenő  
urad. intéző.

### Tavaszi és nyári évad

1902.

### Valódi brünni szövetek

Egy kupón 3 10 mtr. hosszúságú, teljes úri öltözet (kabát, nadrág és mellény) kiadó csak	2,75, 3,70, 4,50 frt. jó	6 és 6,90 frt. jobb	7,75 frt. finom	8,65 frt. finomabb	10 frt. legfinomabb
------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------	---------------------	-----------------	--------------------	---------------------

Egy kupón fekete szalonöltözékhez 10 frt.— valamint felöltözövek, turistalóden, legfinomabb kammgaron stb. szövetet stétküld gyári áron a megbizhatónak és szolidnak kitűnően ismert szövet gyári — raktár

### Siegel-Imhof Brünnben

Minta ingyen és bérmentve. Mintaszerinti stétküldés biztosítva.

A magánvevők előnyei, hogy kelmüket a fentebbi gyárnál rendeljék, igen jelentékenyek.

20—18.